

КТ „ПОДКРЕПА“

изх. № 133

15.09.2026 г.

София

ДО

Г-Н ВЕНКО САБРУТЕВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ТРУДА,
ДЕМОГРАФСКАТА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**

Г-Н СТЕФАН БЕЛЧЕВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА, ИНВЕСТИЦИИ
И ИНДУСТРИЯ**

Г-Н КОНСТАНТИН ПРОДАНОВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ
И ФИНАНСИ**

Г-Н ГАЛИН ДУРЕВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ**

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда,
№ 52-602-01-40, внесен от Министерски съвет на 10.09.2026 г.

**УВАЖАЕМИ Г-Н САБРУТЕВ,
УВАЖАЕМИ Г-Н БЕЛЧЕВ,
УВАЖАЕМИ Г-Н ПРОДАНОВ,
УВАЖАЕМИ Г-Н ДУРЕВ,**

Във връзка с проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда КТ
„Подкрепа“ изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

Конфедерация на труда „Подкрепа“ споделя необходимостта от бързо изменение на нормативната уредба по отношение определяне на адекватна минимална работна заплата в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2022/2041, както и във връзка със суспендирането на чл. 244 от Кодекса на труда за 2026 г. с приетия Закон за бюджета на Република България за 2026 г. С разпоредбите на § 46 беше преустановено прилагането на действащия механизъм по чл. 244, ал. 2 КТ за определяне на минимална работна заплата, без едновременно да е предложен завършен алтернативен механизъм. По този начин беше премахната действаща гаранция за работещите, преди държавата да е изпълнила собственото си намерение да изработи нов модел.

КТ „Подкрепа“ счита, че част от текстовете в проекта са положителни и отразяват постигнатото съгласие между социалните партньори в рамките на работата на междуведомствената работна група. Други обаче са недостатъчно пълни, поради което е необходимо тяхното допълване и прецизиране с оглед пълното отразяване на направените предложения и изразените позиции от КТ „Подкрепа“ и другите социални партньори.

Проекта на ЗИД на КТ не осигурява предварително известни данни и критерии за определяне на минималната работна заплата за 2027 година и по този начин липсва необходимата защита на правото на трудово възнаграждение, която трябва да се осъществява преди всичко от закона. В чл. 48, ал. 5 Конституцията е предвидено, че работниците и служителите имат право на заплащане, съответстващо на извършената работа, при условия и по ред, определени със закон, а предоставения за разглеждане законопроект не определя нито условията, нито реда за определяне на минималната работна заплата за 2027 година.

За Конфедерация на труда „Подкрепа“ е категорично недопустимо преустановяването със Закона за държавния бюджет на действието на съществуващия досега механизъм за определяне на минималната работна заплата по чл. 244, без да бъде предложен едновременно нов, обективен и предвидим модел с който да се определи МРЗ за 2027 година. Липсата на актуална законова гаранция без да е предложена съевременно реална алтернатива създава риск от правна и икономическа несигурност, при който стотици хиляди работници с най-ниски доходи няма да имат необходимата предвидимост за доходите си. Създаденото положение на правна несигурност за работниците и служителите директно противоречи на принципите на социалната и правовата държава, която предполага наличието на яснота, предвидимост, стабилност, и системност при

упражняването на законодателната власт. Намираме, че подобна законодателна техника, не осигуряваща непрекъснатост и предвидимост, е предпоставка за правна несигурност и заобикаляне на нормалния законодателен ред за изменение на трудово законодателство.

КОНКРЕТНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА НА ТРУДА

1. По § 1, с който се правят изменения и допълнения в чл. 244:

- а. КТ „Подкрепа“ принципно подкрепя предложените четири критерии в ал. 2 за определяне на минималната работна заплата, доколкото те включват посочените в чл. 5 от Директива (ЕС) 2022/2041 със следната бележка:

В т. 4 на ал. 2 “дългосрочни равнища на производителността на труда в страната” - в посочения критерий е пропуснат важен елемент от текста, съдържащ се в Директивата в чл. 5, § 2, буква „г“, “дългосрочните равнища и развитието на националната производителност”. Т.е. в предложения проект фигурира единствено нивото на производителността и е отпаднал елементът, отчитащ развитието на производителността.

Считаме, че предложената редакция необосновано стеснява обхвата на критерия, доколкото равнището на производителността и нейното развитие представляват различни характеристики – достигнатото ниво и динамика на изменение във времето. Развитието отразява както темповете на растеж и измененията в миналото време, така и прогнозите за бъдещи периоди. Отпадането на понятието „развитие“ води до отпадане на динамичния елемент на критерия и не съответства изцяло на формулировката на чл. 5, § 2, буква „г“ от Директива (ЕС) 2022/2041.

Предлагаме и настояваме да бъде запазено отчитането както на дългосрочните равнища, така и на развитието на производителността на труда и текстът в ал. 2, т.4 да се измени по следния начин:

“4. Дългосрочни равнища и развитие на производителността на труда в страната”

Мотиви: Предложената промяна кореспондира с чл. 5, § 2, буква „г“ от Директива (ЕС) 2022/2041

- в. КТ „Подкрепа“ настоява да се промени срокът, посочен в ал. 2 за определяне на минималната работна заплата за следващата година, от 15 август – на 1 октомври, като текстът се измени по следния начин:

“(2) Минималната работна заплата за страната за следващата година се определя до 1 октомври на текущата година като се вземат предвид следните критерии:”

Мотиви: КТ „Подкрепа“ счита, че в рамките на посочения срок в ал. 2 за определяне на минималната работна заплата за следващата – 15 август на текущата година, НСИ няма да разполага с всички окончателни официални статистически данни за първата половина на текущата година, необходими за изчисляването на включените в механизма показатели. Това предполага използването на стари данни от предходни години, които не биха отразили в достатъчна степен актуалните икономически условия и тенденции. Другият вариант би бил да се запази датата 15 август, но само при положение, че за изчисленията на МРЗ се използват прогнозни данни за включените във формулата показатели.

- с. КТ „Подкрепа“ е съгласна с предложените два показателя за извършване на оценка на адекватността на минималната работна заплата, но считаме, че предложеният текст на ал. 4 е непълен и не отразява направените предложения от страна на КТ „Подкрепа“ по време на работата на междуведомствената работна група и следва да се измени по следния начин:

„(4) Поне веднъж на три години се извършва оценка на адекватността на минималната работна заплата за страната, като се вземат предвид следните референтни стойности:

- 1. не по-малко от 60 на сто от размера на brutната медианна работна заплата и;*
- 2. не по-малко от размера на издръжката на живот.“*

Мотиви:

1. Извършването на оценка само веднъж на три години не е съобразено с икономическите и социалните рискове, които биха настъпили в подобен период от време.
Живеем във времена на бързо променящи се икономически условия, като за периода от 2019 година до днес, промените настъпват рязко и влияят отрицателно върху стандарта на живот на работещите.
У нас вместо да намаляват работещите бедни, те вече достигат 12 % от тях.
КТ „Подкрепа“ предложи в новия текст на ал.4 да се запише, че адекватността се измерва поне веднъж на 3 години. В подзаконов акт следва да се уточни при настъпване на какви условия, то ще се пристъпи към измерване на адекватност.
 2. От посочения текст в двете точки на ал. 4 не става ясно какъв точно размер на двата показателя ще бъде определен за адекватен, което налага предложеното допълнение в текста. Думите „не по-малко от“ е необходимо да бъдат добавени. В противен случай с настоящата формулировка двата показателя ще бъдат третираны просто като референтни стойности за сравнение, без нормативно да функционират като праг за адекватност.
- d. КТ „Подкрепа“ подкрепя текстовете в създадените ал. 5 и ал. 6, касаещи участието на социалните партньори в определянето на минималната работна заплата и оценката на адекватността, както и създаването на възможност за уговаряне на по-големи размери на минимални работни заплати в КТД на отраслово и браншово ниво. Те отразяват отправените предложения на КТ „Подкрепа“ по време на работата на междуведомствената работна група, както и в предходните подавани от наша страна становища.
- e. В Кодекса на труда в чл.244 следва да има алинея със следното съдържание:
„Показателите, техните тежести и функционалната им връзка за изчисляване на минималната работна заплата за страната се определят с наредба, след съгласуване с националнопредставителните организации на работодателите и работниците и служителите.“

Мотиви: Законът следва да регламентира начина и реда, по който се определя минималната работна заплата.

2. По §2. Допълнителни разпоредби

КТ „Подкрепа“ подкрепя създаването на легална дефиниция на „Минимална работна заплата“ като т. 26 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда.

Считаме за необходимо и издръжката на живот да бъде нормативно дефинирана за целите на механизма за определяне на размера и оценката на адекватността на МРЗ. Следва в Кодекса на труда да бъде изяснено съдържанието и обхвата на самото понятие, т.е. законодателят следва да определи какво се измерва, а НСИ – начина, по който то се измерва.

КТ „Подкрепа“ предлага да се създаде нова т. 27 от допълнителните разпоредби на КТ, както следва:

„27. „Издръжка на живот“ е равнището на заплащане на труда, което е необходимо, за да се осигури достоен стандарт на живот на работниците, служителите и техните семейства, като се вземат предвид обстоятелствата в страната, и се изчислява за труда, положен в рамките на нормалната продължителност на работното време.“

Мотиви: Необходима е легална дефиниция за „издръжка на живот“, съгласно която да се създаде и одобри методология за изчисляването. Без легална дефиниция не е възможно да се постигне една от основните цели на ДАМРЗ, а именно – адекватност на минималното заплащане на труда.

В Международната организация на труда, на 13 март 2024 г., бе постигнато тристранно Споразумение, подкрепено с решение на Управителния съвет на Международната организация на труда (МОТ), относно дефиницията на „Заплата за издръжка“. Приетата дефиниция регламентира заплатата за издръжка - „равнището на заплащане, което е необходимо, за да се осигури достоен стандарт на живот на работниците и техните семейства, като се вземат предвид обстоятелствата в страната, и се изчислява за труда, положен в рамките на нормалното работно време“. МОТ акцентира върху „насърчаване на постепенното преминаване от минимални работни заплати към заплата за издръжка“.

3. По §3. Заключителна разпоредба

КТ „Подкрепа“ подкрепя възлагането на председателя на НСИ да утвърди начин за определяне и публикуване на данните за издръжка на живот в 9-месечен срок. Необходимо е да бъдат налични официални статистически данни за издръжката на живот с оглед определянето на размера на МРЗ и оценката на нейната адекватност. КТ „Подкрепа“ последователно настояваше в своите изразени становища за това да бъде възложено на НСИ да създаде методология за изчисление на издръжката на живот и за последващо публикуване на официални данни за нейната стойност.

4. Преходна разпоредба

Необходимо е добавяне на преходна разпоредба, която да посочва как се определя МРЗ за 2027 г., тъй като според ал. 2 от чл. 244 на проекта на ЗИД на КТ срокът за определяне на минималната работна заплата за следващата година е 15 август, и вече е изтекъл. Липсата на изрична нормативна конструкция, оставя определянето на МРЗ за 2027 г. извън обхвата на законопроекта и създава правна несигурност.

Поради тази причина предлагаме размерът на минималната работна заплата за 2027 г. да се определи по досегашния механизъм, регламентиран в чл. 244, ал. 2 от Кодекса на труда, чието прилагане бе спряно с §46 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., като се създаде преходна разпоредба със следния текст:

„§ Минималната работна заплата за страната за 2027 г. се определя до 01 октомври 2026 г. в размер на 50 на сто от средната брутна работна заплата за период от 12 месеца, който включва последните две тримесечия на предходната година и първите две тримесечия на текущата година.“

5. Обединяване на законопроектите за изменение и допълнение на Кодекса на труда

Внесенният в Народното събрание законопроект на Кодекса на труда с изменения, свързани с колективното договаряне, и настоящият проект, свързан с транспониране на ДАМРЗ за определяне на минималната заплата, следва да бъдат обединени.

В Народното събрание е внесен законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, касаещ колективното договаряне.

КТ „Подкрепа“ за пореден път предлага разглеждането на внесенния законопроект да бъде спряно, като следва да се изготви общ законопроект, касаещ транспонирането на Директивата за адекватните минимални работни заплати.

С УВАЖЕНИЕ:

ИНЖ. ДИМИТЪР МАНОЛОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КТ „ПОДКРЕПА“

b_boyanova@podkrepa.org

From: Ралица Велизарова <Ralitsa.Velizarova@parliament.bg>
Sent: 15 септември 2026 г. 16:32
To: b_boyanova@podkrepa.org
Subject: Входящ номер на становище

Вашият Входящ номер е: Вх.№КТДСП-52-653-12-32.

Ралица Велизарова
Гл. експертен сътрудник
Комисия по труда, демографската и социалната политика
Ralitsa.Velizarova@parliament.bg
0897926602